

Theory of Knowledge (TOK)

Charakteristika předmětu

Theory of Knowledge (TOK) je navržen tak, aby podporoval zvědavost žáků, jejich snahu o nacházení otázek a zároveň je vedl k metodám a způsobům jejich zodpovězení. Jako promyšlené a účelné zkoumání různých způsobů poznání a různých druhů poznání se TOK skládá téměř výhradně z otázek. Nejdůležitější z nich je „Jak to víme?“, další otázky zahrnují: Co se počítá jako důkaz pro X? Jak posoudíme, který model je nejlepší? Co znamená teorie Z ve skutečném světě? Diskuse o těchto a dalších otázkách získávají studenti větší povědomí o svých osobních a ideologických předpokladech a rozvíjejí ocenění rozmanitosti a bohatství kulturních perspektiv.

Předmět je vyučován v anglickém jazyce a je nabízen v rozsahu Standard Level, tedy 150 h. v průběhu studia. Hodinové dotace vyplývají z učebního plánu v kapitole 4.

V předmětu jsou realizována následující průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vytváří prostředí umožňující sebepoznání,
- motivuje žáka k přijímání nových výzev, přijímání nových rolí a osvojování nových dovedností,
- vybízí žáka k vyzkoušení různorodých aktivit,
- motivuje žáka k odbornému růstu v oborech, jimiž se dlouhodobě zabývá,
- pomáhá žákům vyhledávat a kriticky hodnotit zdroje informací a získané informace použít v praxi.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- rozvíjí schopnosti rozpoznat překážky na cestě k dosažení vytyčeného cíle,
- vytváří vhodné prostředí pro diskuzi o vzniklých problémech a pro sdílení návrhů na možná řešení,
- pomáhá žákovi zvážit důsledky učiněných rozhodnutí,
- podněcuje žáka ke sdílení zkušeností s řešením problémů.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- podporuje žáky v efektivní komunikaci v pracovním týmu,
- vytváří prostředí pro diskuzi respektující různá hlediska a názory,
- vede žáky ke schopnosti věcné argumentace, dosažení dohody a kompromisu,
- vytváří příležitosti pro prezentaci výsledků žákovy činnosti před známým i neznámým publikem.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- motivuje žáka ke spolupráci jak se žáky a pedagogy školy, tak se zástupci místní komunity a společnosti,
- pomáhá žákovi rozpoznat své vlastní silné stránky a oblasti pro osobnostní růst,
- pomáhá žákovi stanovit si osobní cíl a cílevědomě pracovat na jeho dosažení,
- vede žáka k otevřenosti a respektu vůči odlišným názorům,
- vede žáka k vytrvalosti a odpovědnosti v rámci stanovených výzev.

Kompetence občanské

Učitel:

- podbízí žáka k bližšímu poznání místní komunity a uvědomění si jejich problémů,
- pomáhá nalézat příležitosti k zapojení do místní komunity,
- motivuje žáka k uvědomění si globálních souvislostí a spoluzodpovědnosti za stav společnosti a životního prostředí,
- pomáhá nalézat způsoby, jak reagovat v rámci místní komunity na globální společenské výzvy.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vede žáka k samostatnosti,
- rozvíjí u žáka schopnost pracovat v týmu, naslouchat, pomáhat ostatním a sdílet zkušenosti.

vzdělávací oblast	očekávaný výstup podle RVP	školní výstup ŠVP	učivo	vazba a přesahy	poznámky
Občanský a společenskovědní základ – Úvod do filozofie a religionistiky	objasní podstatu filozofického tázání, porovná východiska filozofie, mýtu, náboženství, vědy a umění k uchopení skutečnosti a člověka. Rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení.	Identifikuje a analyzuje různé argumenty použité na podporu tvrzení o znalostech.	Osobní/sdílené poznání, diskuze, vědecká metodologie, výzkumné otázky, hypotézy a práce s nimi; cesty k poznání: jazyk, smyslové vnímání, emoce, důvody, představivost, víra, intuice, paměť	OSV, Aj – produktivní a interaktivní řečové dovednosti EE Group 1 subjects (kreativní psaní, scénář, tvorba audioknihy...) Group 2 subjects (hodiny jazyka pro potřebné, tvorba webových stránek, blogů,...) Group 3 subjects (spolupráce s komunitou na řešení sociálního problému, nahrávky pamětníků, rodinný memoár) Group 4 subjects (sport turnaje, organizace klubů pro mladší spolužáky, péče o životní prostředí, projekty na místní úrovni s globálním přesahem) Group 5 subjects (finanční rozvaha a vedení fin. záznamů projektů, pomoc mladším spolužákům)	OSV, EV, VMEGS, MkV, MedV <i>Průběžně rozvíjené průřezových témat</i>
	Eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi. Uváživě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci.	Formuluje, hodnotí a pokouší se odpovídat na otázky.			
	Zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život i možná rizika jejich zneužití.	Zkoumá, jak různé akademické disciplíny/oblasti znalostí vytvářejí a formují znalosti.			
		Porozumí rolím, které hrají různé způsoby poznání při vytváření sdílných a osobních znalostí.			
Matematika a její aplikace – Argumentace a ověřování	Rozliší správný a nesprávný úsudek, vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení, zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému.	Prokáže povědomí a porozumění různým úhlům pohledu a být schopen se s nimi identifikovat nebo je zahrnout.			
Matematika a její aplikace – Práce s daty, kombinatorika, pravděpodobnost	diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá výpočetní techniku) reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám	Analyzuje data, statisticky hodnotí a správně interpretuje. Prozkoumá skutečný život nebo současnou situaci z pohledu výše uvedených oblastí TOK.			